

(Pàgines 4 i 5)

Gerard Coll-Planas: "En els estudis de gènere sempre apareixen debats nous"

(Pàgina 8)

La UVic-UCC ajudarà a la millora d'escoles del Senegal

(Pàgina 9)

El món econòmic del Ripollès enforteix el vincle amb la UVic-UCC

(Pàgina 10)

Marc Piñol i Ivan Álvarez, dos 'alumni' que s'obren camí

(Pàgina 11)

Manlleu, capital de la recerca sobre els rius des del CERM

(Pàgines 2 i 3)

Elisava ja és la nova Facultat de Disseny

La UVic-UCC creix a Barcelona amb la incorporació de la prestigiosa escola

Van ser la primera escola de disseny, fa 60 anys, i els primers a vincular el disseny amb l'enginyeria. Elisava, amb dos milers d'estudiants i un prestigi internacional indiscutible, s'integra des d'aquest curs a la UVic-UCC com a institució federada i

es converteix en la Facultat de Disseny. D'aquesta manera, augmenta la presència de la UVic-UCC a Barcelona. D'aquí a tres anys començaran les obres d'una nova seu, que integrarà Elisava i altres serveis universitaris a la capital de Catalunya.

Entrada a un dels passadissos d'aules d'Elisava, a la seva seu actual de la Rambla

ALBERT LLIMOS

(Pàgines 6 i 7)

Estudiants internacionals

La UVic acull cada any estudiants de tot el món que participen en programes de mobilitat internacional

MARC SANYÉ

Cada any la UVic-UCC acull estudiants de tot el món que participen en programes de mobilitat internacional. La pandèmia no ha impedit que les brasileres Hellena Oliveira, Gabrielly Ferreira i Stephanie Friesen fessin realitat el seu

somni de venir a estudiar un any a la UVic. Fan el grau de Periodisme i expliquen com els ha acollit la comunitat universitària, com veuen la ciutat de Vic i els catalans. Ho han aprofitat també per conèixer altres països europeus.

La UVic-UCC s'ha fet més gran gràcies a l'acord de federació amb Elisava. La que va ser primera escola de disseny de Barcelona, amb 60 anys de trajectòria, s'ha convertit en la nova Facultat

de Disseny. Els estudiants que han començat el primer curs en els graus que imparteix Elisava acabaran ja amb un títol de la UVic-UCC, que reforça així la seva presència a la capital.

Elisava, la Facultat de Disseny al cor de BCN

La històrica escola de disseny, pionera en el seu àmbit i a punt de complir el 60è aniversari, s'ha incorporat a l'estructura de la UVic-UCC amb un acord de federació

Barcelona

Jordi Vilarrodà

Javier Peña, el director d'Elisava, demana que el fotografiem per a aquest reportatge en un lloc especial de la biblioteca del centre, creat per iniciativa seva. Compartint espai amb els llibres i les revistes de disseny, hi ha uns prestatges amb nous materials. Una *materialoteca* que mostra tot allò que es pot fer a partir de residus, de productes de conreu... "Això no és el futur, ja és el present", afirma Peña. I serveix per explicar què és Elisava: les arrels en el disseny gràfic des de fa quasi 60 anys, l'evolució cap a l'enginyeria del disseny aplicada a tota mena de productes, i les llums llargues mirant cap a un futur en què disseny i enginyeria han de ser part fonamental de la nova *economia verda*.

Aquest bagatge és el que incorpora la UVic-UCC des de principi d'aquest curs, gràcies a l'acord de federació a què es va arribar ara fa un any amb Elisava. Un pacte de fundacions que tenia dues potes (la Fundació Universitària Balmes de Vic i la Fundació Universitària del Bages de Manresa) i que ara en tindrà tres amb la suma de la Fundació Elisava, seguint un model únic en el mapa

universitari català. Elisava té ara mateix més de dos mil estudiants, dels quals uns 1.100 són de grau (Disseny i Innovació, d'una banda, i Enginyeria de Disseny Industrial, de l'altra) i la resta es matriculen a la seva àmplia oferta de màsters i postgraus de formació continuada. Gràcies a això, la UVic-UCC reforça la seva posició dins de la categoria mitjana del sistema, però la suma qualitativa pesa tant o més que la quantitativa.

"Incorporem a l'estructura federada una entitat amb una cultura semblant a la nostra i amb uns estudis universitaris de qualitat i de reconegut prestigi", va dir el rector, Josep Eladi Baños, el dia de la signatura del conveni. Sense oblidar que "aporta una nova dimensió de transversalitat territorial" pel lloc on està situada. Fins ara, Elisava estava vinculada a la Universitat Pompeu Fabra (UPF), que avalava els seus títols com a centre adscrit, i ara ha pujat un graó més amunt.

"Per a nosaltres, el canvi és important, substancial", diu Javier Peña. Elisava pot participar ara dels òrgans de

govern, i consolidar la seva aposta pel disseny "com a element tractor per modificar l'empresa, el producte i tot allò que ens envolta". Una mirada àmplia en perspectiva que ja la tenien els fundadors d'Elisava l'any 1961. Amb el precedent breu de l'Escola d'Art creada pel FAD (Foment de les Arts Decoratives) va néixer a Barcelona la que seria la primera escola de disseny de Catalunya i de l'Estat espanyol. El model, el tenia en altres països d'Europa i dels Estats Units, una autèntica novetat en plena dicitadura. "En

aquell moment, agafar un autobús i anar a veure què es feia a Europa en disseny era revolucionari". Al director li agrada remarcar que Elisava va néixer també amb nom de dona: al Museu del Disseny de Barcelona s'hi conserva el penó de Sant Ot, un tapís brodat del primer terç del segle XII amb la llegenda *Elisava me fecit* ("Elisava em va fer"). Es considera el primer acte de disseny conscient a la ciutat. "I quan l'escola va començar, el paper d'una altra dona, la pedagoga Maria Rosa Farré Escofet, va

ser fonamental.

Elisava es va convertir en un referent d'allò que Barcelona acabaria convertint en un senyal d'identitat: el disseny. "Continuem essent l'escola que va néixer en aquell moment important per a la societat, seguim aquesta línia". Des de finals dels anys 90, l'enginyeria forma part de la seva oferta docent. També singulars en això: "L'única escola de disseny que té a dins una escola d'enginyeria". Els estudiants comparteixen espais i assignatures. Futurs enginyers i dissenyadors treballant junts com ho farien en una empresa per desenvolupar un producte. L'enginyer fa el producte perquè sigui funcional i després el dissenyador ja pensarà on es posa el botó? No, el producte ha de ser útil i bonic des del primer moment: "Si anem a comprar una cadira a un centre comercial de mobles, en trobarem trenta o quaranta models i totes serveixen per seure i no es trenquen... em decidiré pel material, per la textura, per la forma". Interioritzar aquest mètode des del primer curs és fonamental per als estudiants, que ara també han d'entrar en el disc dur un altre concepte: la sostenibilitat. "Ecodisseny no és una assignatura, és intrínsec

"Som l'única escola de disseny que a dins en té una d'enginyeria"

Arnau Alonso

Estudiant de Disseny d'Espais, de Vic

Barcelona/Vic

J.V.

Arnau Alonso és de Vic, del barri de Sant Llàtzer, i estudia segon curs de Disseny d'Espais a Elisava. Quan acaba el grau, ell tindrà encara el títol avalat per la UPF. "He tallat just, els d'aquest curs de primer ja seran de la UVic".

La vocació per aquesta

especialitat la tenia clara, i a l'acabar el Batxillerat va estar buscant diferents opcions. "Vaig anar a portes obertes de totes les escoles on es feia", explica. I al final, es va decantar per Elisava: a part que és "la de més prestigi", buscava també la que li oferís més destinacions possibles quan fos el moment de fer un Erasmus. "El seu grau de Disseny d'Espais era el

que estava més ben valorat de Catalunya", i les opinions que li arribaven pel boca-orella eren molt bones. Assegura que el temps que hi porta ha acabat de confirmar les expectatives: "M'hi he trobat el que esperava, i una mica més i tot", entre altres raons per la relació pròxima alumne-professor. La major part d'aquests tenen una activitat professional i poden aportar

la seva experiència a les classes. "Diuen que els dos primers cursos són els més difícils, i de moment m'ho estic traient bé". A pri-

a tots els àmbits de la professió". Els productes, siguin els que siguin, han de tenir el menor impacte possible. I d'aquí la importància dels nous materials.

Integrar-se en l'estructura de la UVic-UCC dona la possibilitat de participar

mer curs, va poder tastar altres especialitats que també el van atreure, però es va quedar amb l'opció inicial del disseny d'espais. El seu somni és poder dedicar-s'hi un dia, amb el seu propi estudi: comprar pisos allà on sigui, viatjant si pot ser, redissenyar-los i donar una nova vida als espais.

aplicació pràctica. El paper (i la pantalla) ho aguanta tot, només l'aplicació en la indústria demostrarà si realment una idea és viable. Per això bona part dels professors d'Elisava són també professionals del món de la

Es projecta una nova seu, amb la UVic-UCC

Barcelona Elisava té previst deixar la seva seu, a la cantonada de la rambla de Santa Mònica i la plaça de Joaquim Xirau, per traslladar-se a la fàbrica de Mercedes-Benz, al barri del Bon Pastor. Si ara disposa d'un espai d'11.000 metres quadrats, allà en tindria 15.000 i estaria acompanyada de la seu de la UVic-UCC a Barcelona. La presència de la Universitat a la capital de Catalunya sempre ha estat una assignatura pendent, que s'ha provat en altres ubicacions i amb superfícies més petites. Les obres començarien l'any 2024. El projecte l'impulsa l'Ajuntament de Barcelona, per convertir l'antiga indústria en *fàbrica d'idees*.

ALBERT LLIMOS

Un gran laboratori de creativitat

Barcelona A Elisava es respira la creativitat per tot arreu. L'espai Atri (2) és el gran eix al voltant del qual s'organitzen els diferents àmbits del centre i que a la vegada serveix com a espai d'exposició. La primera planta es destina als diferents tallers: de disseny, *packaging*, enquadernació, nous materials, electrònica i robòtica, o el gran taller de prototips

a la planta baixa, on els estudiants construeixen el model d'allò que han dissenyat. Tots els espais s'aprofiten, fins i tot el que es va habilitar més recentment on funcionen diverses impressores làser. És el futur, igual que també ho és l'ús de nous materials: la *materialoteca* és una de les idees de Javier Peña, el director. Un pati interior esdevé també espai de treball compartit.

en projectes conjunts molt diversos, que tot just ara s'estan començant a explorar. Un d'ells és l'IRIS (Institut de Recerca i Investigació en Salut), un projecte de futur immediat que ha de liderar la recerca en salut a la Catalunya Central. I què hi

fan els especialistes en disseny de producte en aquest àmbit? "Com han de ser els llits, com ha de ser el terra o els colors...", detalls que en espais dedicats a la salut i el benestar tenen un impacte intangible però important en els usuaris. És només una

pista de tots els camps que s'obren a partir d'ara. Elisava també podrà accedir a recursos de recerca procedents dels fons de l'Estat, perquè com a centre adscrit no els era possible. Sí que havien anat a buscar fons europeus, on l'accés és més obert, i de

fet participen en diversos projectes. Elisava Research lidera, per exemple, l'European VIBE, que aborda el futur del consum i els nous formats de l'experiència cultural. El disseny dels museus del demà. Però la formació i la recerca han de tenir una

indústria, des dels especialistes en *packaging* del grup Puig de perfumeria fins als de concepte de Seat. Cada any pel febrer, exceptuant el de la pandèmia, uns dos-cents alumnes de primer curs d'Elisava surten davant de l'escola, a la Rambla. Cada un té una missió: construir una cadira *de disseny* amb plafons de fusta, i amb una condició: les peces només poden encaixar, no pot haver-hi cargols. És una festa: "Els turistes es paren a veure'ls". És un aparador de la institució. Però també és una declaració de principis: des del començament, tot allò que es dissenya s'ha de poder produir. Tot aquest bagatge s'ha convertit ara en un valor afegit per a la UVic-UCC.

Núria Yebra

Professora del Grau de Disseny, de Torelló

Barcelona/Torelló

J.V. Núria Yebra, de Torelló, és professora d'Elisava des de fa 19 anys. Imparteix diferents assignatures del grau de Disseny i també de màsters, relacionades sempre amb el llenguatge audiovisual. També és professora associada de la UVic-UCC, en el grau de Multimèdia, tot i que des

de fa menys temps, i ara es trobarà amb la coincidència de les dues institucions en què treballa. "Pel dia a dia, els professors potser no ho notarem, però a nivell d'escola sí", perquè creu que a partir d'ara hi haurà més possibilitats d'accedir a projectes de recerca competius. Yebra respon també al perfil de docent d'Elisava, que a banda de la seva activitat a la

facultat és activa professionalment.

"El que m'agrada com a docent és que els alumnes d'aquí són molt actius", explica. Participen de la investigació, volen saber "les raons per les quals les coses es fan d'una determinada manera". Els professors, per la seva banda, també tenen alguns mètodes de treball que els diferencien, com el fet que hi

ha equips de fins a quatre persones que treballen per fer una mateixa assignatura en comú. I finalment, la relació amb les

empreses: el que fem aquí no és disseny especulatiu, per als alumnes és vital aterrar les idees a la realitat".

Elisava havia tingut també un altre osonenc docent, l'artista visual Jordi Cano, que va morir l'abril de 2020 víctima de la Covid. Aquest dijous s'inaugurava a la facultat una exposició d'homenatge a Cano.

Entrevista a Gerard Coll-Planas, director del Centre d'Estudis Interdisciplinaris de Gènere (CEIG)

“S'estan ampliant els marcs de gènere, però hi ha resistències i falten eines per contrarestar-les”

Vic

Jordi Vilarrodà
L'any 1999 neix el Centre d'Estudis Interdisciplinaris de la Dona. L'any 2014, es canvia el nom i ara es diu *de Gènere*. Un exemple de com han evolucionat les perspectives en aquest aspecte?

La clau és l'ampliació. Els estudis de gènere no venen a substituir els de la dona, sinó que n'amplien la mirada. Primer vam passar per dir-nos *de les Dones* per emfasitzar que no hi ha una sola manera de ser dona, sinó moltes en funció de la situació social, l'origen, l'orientació sexual... I un pas més va ser parlar d'estudis *de gènere*. Perquè tenen a veure amb homes i dones, amb un sistema d'opressió que posa de relleu la discriminació i les desigualtats. I n'incorpora d'altres.

La que llavors era Universitat de Vic va ser pionera a donar relleu als estudis de gènere des d'aquesta transversalitat.

L'esforç de la UVic de visibilitzar i sumar mirades va ser innovadora. Diria que som de les universitats catalanes en què, encara ara, està més cohesionat tot el nucli de gènere i s'incentiva més el diàleg de disciplines.

En el punt on som, està en discussió el mateix concepte de gènere en el sentit clàssic en què l'hem entès?

Va relacionat amb el que dèiem ara: fins a quin punt ens hem de continuar centrant en aquestes desigualtats entre homes i dones quan parlem de gènere o hem de tenir una mirada més àmplia?

Però una part del feminisme creu que incorporant el gènere no binari, per exemple, perdran visibilitat les dones.

Hi ha feministes que diuen, efectivament, que fer això desdibuixa les discriminacions i violències que afecten les dones. Una altra part, on ens adscriuim més globalment, planteja atendre aquesta realitat però que també n'hi ha d'altres que podem incorporar. En el CEIG, la clau està a respectar i donar cabuda a diferents visions, que són complementàries. No és un debat que estiguem tenint

aquí i que ens produeixi divisió. Un bon exemple de com s'integra és la incorporació de la perspectiva de gènere en els projectes de recerca: la Comissió Europea ho ha incorporat com a criteri. I es va estenent a la resta de convocatòries d'àmbit català o espanyol. Una part té a veure amb l'eix dona/home: qui lidera? Es fomenten els lideratges compartits, els de dones on no hi són? Com es gestionen temes d'abús de poder o discriminacions dins del propi grup? Quan estem fent treball de camp tenim en compte per igual les opinions de dones i homes?

També han d'estudiar els homes, la masculinitat?

Les masculinitats també són un producte del sistema de gènere. Per tant, si fem estudis de dones només no investiguem com els homes també són producte del mateix sistema. Des del meu punt de vista, no podem entendre el gènere si només mirem una part perquè la construcció d'homes i dones és relacional. No podem entendre la divisió sexual del treball si no mirem què fan

“Si fem estudis només de dones no investiguem com els homes són producte del mateix sistema”

ells mentre elles fan altres coses!

Ha sortit un informe de la Xarxa Vives on s'afirma que la perspectiva de gènere en la docència és el repte més transformador que tenen les universitats. Hi ha molta feina per fer?

Moltíssima. Fins i tot treballant en aquest tema, si tens sensibilitat, revises les bibliografies suggerides i t'adones que la majoria d'autors que has col·locat són homes. Hi ha estudis que diuen que el professorat, a l'aula, recorda més noms de nois que de noies. Les posicions de nois es consideren més *brillants* o *disruptives*. Les de noies, que es fan veure menys, poden acabar

passant més desapercebudes. Jo em plantejo si quan soc a classe rebo igual l'aportació d'un o d'una altra. Poso un exemple: fa uns anys, estava recollint exàmens en una classe. Una noia em va entregar el seu, molt brut, ple de ratllades. De seguida vaig pensar que ja li valia, que em costaria molt de llegir.

Amb raó...

Però després vaig reflexionar: si aquell mateix examen me l'hagués entregat un noi, no m'hauria sobtat tant perquè d'una noia s'espera la pulcritud. En canvi, d'un noi... ja se sap com són. Si no hagués fet el clic de detectar que hi havia un biaix de gènere, inconscientment hauria perjudicat la noia. Fins i tot les persones que estem treballant aquest tema, si ens descuidem estem reforçant l'estereotip de gènere.

Des del CEIG, fan la funció d'observatori sobre les qüestions de gènere al conjunt de la UVic-UCC?

El que fem, sobretot, és acompanyar la unitat d'igualtat, la que estableix el Pla d'Igualtat. És des d'aquí que es monitoritza: el nombre de tesis o treballs de final de grau i de màster en gènere, les accions fetes perquè s'incorpori a la docència, el nombre de dones i homes que reben dedicació per fer recerca...

En els últims anys hem anat introduint conceptes nous, dels quals no tothom estem al dia. Per exemple, el de la interseccionalitat en temes de gènere. Ajudi'ns a entendre-ho.

És un concepte que sembla abstracte però que és obvi. Moltes vegades sembla que quan parlem de desigualtats, ho fem com si fossin independents les unes de les altres: jo miro només gènere, jo miro només origen, o discapacitat... Però les persones som moltes coses a la vegada. La interseccionalitat ens diu que, quan mirem realitats socials, hem d'entendre com els diferents eixos d'opressió es creuen. Al final, totes les persones tenim identitat de gènere, classe social, origen... La interseccionalitat és una mirada complexa a les desigualtats. I és una idea que ve de lluny, encara que ara en parlem més.

Quin és el seu origen?

Neix a finals dels 90, d'activistes i acadèmiques afroamericanes, que es qüestionen de quina dona parla el moviment feminista. De la dona blanca de classe mitjana. I l'activisme dels drets civils afroamericà parla sobretot dels homes. Què vol dir *estudis de les dones*? Que n'hi ha de molts tipus, creuades per aquests eixos. Ara estem fent un estudi que indica que les polítiques públiques LGTBI tenen biaixos.

Algun exemple?

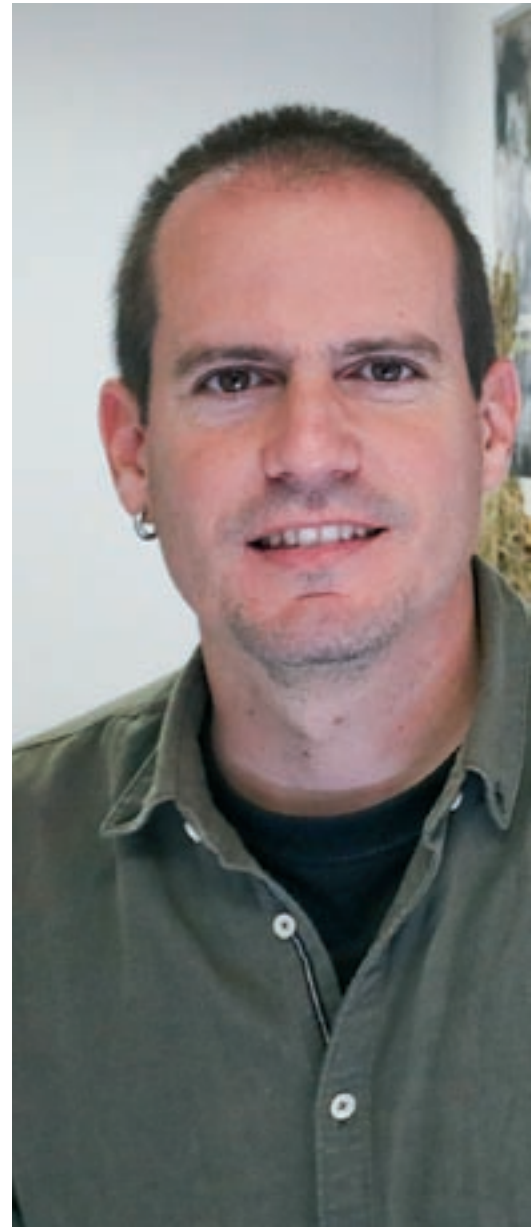
Quan els arriba una persona LGTBI d'origen magrebí i creença musulmana no tenen eines per acompanyar-la. Perquè el subjecte que tenien al cap era autòcton. La interseccionalitat ens ajuda a pensar: quan apliquem una política pública, a qui tenim al cap, a qui estem exclouent o qui no pensàvem ni tan sols que existís.

De la transsexualitat o de les opcions que en diuen no binàries també n'estem començant a parlar molt ara, en l'àmbit social.

El tema trans ja és molt present. El debat que ens

“Els diferents eixos es creuen: tenim identitat de gènere, però també social, o d'origen”

ve ara és el de les persones que es reivindiquen com a no binàries: “Jo no soc ni home ni dona, ni ho vull ser, les dues categories se'm fan estretes i són opressives”. El que passa en aquest món és que no te l'acabes: van apareixent debats nous. Quan s'han aconseguit objectius, t'adones que hi ha nous problemes. Quan jo em vaig incorporar a treballar el tema trans, hi havia la crítica a la patologització. És a dir, a considerar que la transsexualitat era una malaltia (de fet, avui encara cal un certificat de malaltia mental per poder-te canviar el DNI). Però estem a les portes de canviar-ho amb les lleis. De cop s'aconsegueix això, i ens

adonem que la gent no té prou acompanyament psicològic des del sistema públic per fer els processos de transició.

I en els menors d'edat? També hi ha discussió de com (i quan!) s'han d'afrentar els canvis de gènere.

La resposta dominant ara és que hem de localitzar les persones trans com més aviat millor en la seva infància, canviar-los el gènere i abans que arribin a l'adolescència donar-los bloquejadors hormonals perquè el seus cosos no canviïn. I després fer la reassignació o el que calgui. Des del nostre punt de vista, però, és problemàtic si volem trobar una solució per a tothom. Aquesta que hem dit ara pot ser adequada per alguna gent. El problema és quan l'establim com a norma. I si no va acompanyat d'un qüestionament del sexisme.

I què cal fer davant d'una criatura que diu que se sent identificada amb l'altre gènere?

Primer de tot, veure quin és el seu marc d'identificació. Si només hi ha dues possibilitats extremes, una caixa masculina i una femenina. Caldria primer una reflexió sobre aquest marc de sexisme i de lògica binària. I anar més amb calma a l'hora d'acompanyar en els processos: no pensar que, de cop, algú és trans. Cal acompanyar-lo en la incertesa. Veure, per exemple, què pas-

Un sociòleg al capdavant d'un centre que va néixer per visibilitzar les dones

Vic Gerard Coll-Planas (Cardedeu, 1980) és doctor en Sociologia. L'any 2009 es va incorporar com a professor a la que llavors era Universitat de Vic, i dins d'aquesta es va integrar al grup de recerca d'Estudis de Gènere. Des de l'any 2014 dirigeix el Centre d'Estudis Interdisciplinaris de Gènere, amb més de 20 anys de trajectòria. Al capdavant hi va tenir com a impulsora Francesca Bartrina, que va morir prematurament l'any 2014 i va deixar un record inesborrable. Els primers anys, sota el seu impuls, va destacar en donar a conèixer les dones traductores (lligat als estudis de Traducció de la UVic-UCC) i la seva mirada es va anar estenent progressivament a altres àmbits en què calia recuperar figures femenines. Aquesta línia és encara avui un dels puntals del CEID. La mirada de gènere es pot incorporar a molts àmbits, com passa recentment amb l'estudi dirigit per Sandra Ezquerro sobre el biaix de gènere en la lluita contra la pandèmia, o el que està preparant Caterina Riba sobre l'afectació que aquesta ha tingut en el món acadèmic, també en la mateixa perspectiva. Gerard Coll-Planas reconeix que fa poc es va sorprendre quan li van demanar per col·laborar en el programa Ponderful, una recerca en què participa la UVic-UCC sobre ecologia aquàtica en llacs o estanys. "I resulta que sí, la perspectiva de gènere es pot aplicar en tota la recerca". No a l'hora de prendre mostres d'aigua, és clar, però sí a l'hora d'abordar els usos socials que han de tenir aquests espais.

ALBERT LLIMÓS

Joves: entre els conscienciats i els refractaris

“Hi ha nois que s'agafen al masclisme com a posició de poder quan se senten 'pringats' per la posició social o d'origen”

Vic

J.V.
Les recerques que porten a terme, es poden traslladar en polítiques públiques?

En el nostre cas, la incidència social, i sobretot en polítiques públiques, és molt marcada. Del treball que fa Montse Martín sobre prevenció d'abusos sexuals en l'esport se'n deriven protocols, accions de sensibilització. En altres casos, acompanyem l'elaboració de plans estratègics, com el que està fent la Mancomunitat La Plana sobre igualtat de gènere i LGTBI. També vam fer el de Terrassa, on vam posar èmfasi en l'encreuament de diversitat sexual, religiosa i cultural. L'Ajuntament de Barcelona ens va encarregar un estudi sobre infància, adolescència i identitat de gènere amb recomanacions

per a professionals. I en fem un per aplicar la mirada de gènere en la prevenció de violències a l'educació secundària.

A Osona, es va concretar en dos projectes. Un d'ells, les Mirades Polièdriques.

Es va treballar amb el diàleg amb tots els sectors implicats per fer propostes el màxim de realistes. Aviat publiquem la guia, que inclou experiències pràctiques, propostes de dinàmiques que es poden fer a les aules... Tenim una responsabilitat pública, hem de veure com incidim i anar més enllà de l'article acadèmic que llegirà molt poca gent. Traslladar-ho al carrer i a les polítiques.

I l'altre, el programa Camins, amb joves universitaris d'origen magribí.

Va ser un projecte molt interessant. Partia de conèi-

xer estudiants de la UVic-UCC d'origen magribí. El seu pas als estudis universitaris s'havia produït contra tot pronòstic. Una trajectòria d'èxit educatiu en famílies que els podien ajudar molt poc, que no coneixien l'idioma ni el sistema educatiu, o que no podien pagar classes de reforç. Són un exemple brutal. Es tractava que fessin de mentors d'altres estudiants en la mateixa situació. A vegades el mentoratge parteix de població autòctona que acompanya la migrant, que ja està bé, però qui millor els pot acompanyar és qui comparteix el mateix.

Ara que parlem de joves. No té la sensació que en qüestions de gènere alguns estan fent una involució?

És paradoxal, la situació que hem trobat en la gent jove. D'una banda, hi ha gent molt conscienciada, cosa que

fa uns anys no passava. Gent que fa unes aportacions, que dona deu voltes al professorat més implicat. I després hi ha tota una altra part, més refractària que mai a aquests temes. Creen com una mena d'anticossos i quan tu plantejges el tema a l'aula, et trobes persones que estan a favor, que t'escolten des d'allà, i altres molt a la defensiva. En el cas dels nois, hi ha el risc de desacreditar-los molt ràpidament, dir que són masclistes i ja està.

I no és això, o no és només això?

Hi ha una altra part que té a veure amb el fet que no hem sabut escoltar prou bé les seves queixes. És molt important saber els mals que expressen els nois en relació amb com s'està fent la prevenció en temes de sexisme. Si no els escoltem, no podem donar respostes

noves. Hi ha nois que s'agafen al masclisme perquè és una posició de poder en un context en què se senten uns *pringats* en altres temes, com la posició social o l'origen? Si a les aules només mirem gènere, no ens n'adonem que el problema està creuat amb tots els altres eixos de la desigualtat. Necessitem aquest mapa ampli de les opressions!

Són els perfils que poden acabar caient en ideologies d'extrema dreta. Vox fa bandera d'anar en contra de les polítiques de gènere.

El votant d'extrema dreta és de classe alta o de classe baixa, als dos extrems. Hi ha un malestar que sovint es vertebrava en temes de gènere que l'extrema dreta està captant molt bé. Si no incorporem la mirada de classe, amb menys prejudici, no hi podrem donar resposta.

sa si es canvia el nom i se li reconeix. En aquest moment hi ha gent que es relaxa, i no li caldran determinats processos hormonals. Hauríem d'intentar no crear un model rígid per l'altre cantó.

L'abordatge ha de ser més individualitzat, cas per cas?

Més col·lectiva en relació amb el sexisme, que és la base de la transfòbia i dels problemes amb què es troba la gent que té una expressió de sexe no normativa: nenes o noies considerades *més masculines* i nens o nois *més femenins*. Però d'altra

banda, un acompanyament individualitzat perquè no hi ha respostes homogènies. Veure quin camí vol fer cada persona.

No té la sensació que el seu treball acadèmic va dos passos per davant del conjunt de la societat?

S'ha avançat molt, en el debat públic el tema de gènere hi és present. Dins de la universitat mateixa ens reforça molt perquè hi ha molta més gent receptiva, més disposada. I alhora, s'estan generant més resistències. La situació és ambivalent.

En alguns aspectes hem avançat molt: en polítiques públiques, en produccions culturals... Fins i tot en tenir una Conselleria de Feminismes. S'estan ampliant els marcs, però hem de saber com contrarestar les resistències, i per això ens falten eines.

Tenen entre 20 i 23 anys. Són estudiants de Periodisme procedents del Brasil i han estat un any estudiant a la UVic amb un programa de mobilitat internacional. Relaten com s'han adaptat a la ciutat de Vic tot i haver arribat en plena pandèmia.

Vic i Curitiba, connectades per l'experiència universitària

Tres estudiants de la Pontificia Universidade Católica de Paraná (Brasil) expliquen com viuen la seva estada a Vic

Vic

Maria Isern / Agustí Bernad

És probable en algun moment haver-se creuat amb aquestes tres noies per Vic. Van arribar a Osona fa deu mesos i en plena pandèmia, però això no els ha impedit, en cap cas, poder gaudir d'una mobilitat internacional. Són Hellena Oliveira, Gabrielly Ferreira i Stephanie Friesen i estudien el doble grau conjunt que ofereixen als estudiants la UVic-UCC i la Pontificia Universidade Católica do Paraná (PUCP) del Brasil. Totes tres són de Curitiba, una gran ciutat del Brasil amb més de dos milions d'habitants, i es volen dedicar al periodisme. Com a part del doble grau que cursen, han de passar un any estudiant a Vic i a finals de gener tornaran al Brasil per acabar allà els seus estudis.

El principal motiu per haver-se decidit per aquest doble grau és, segons expliquen, el fet que obtindran un títol que serà vàlid al Brasil i també a Espanya. "En uns anys podrem tornar i treballar aquí si volem", apunta Friesen. L'oportunitat és molt bona i totes tres coincideixen en el fet que és un "somni" estudiar a Vic. A més, van arribar amb les referències d'altres brasilers que resideixen a Osona i d'estudiants de la PUCP que havien realitzat la mobilitat abans que elles.

Tenien algunes pistes respecte a allò que es trobarien, però cap d'elles coneixia la ciutat de Vic i únicament havien sentit a parlar de Catalunya per les notícies derivades del moviment independentista català que arribaven al Brasil. La majoria d'informacions que rebien al seu país eren sobre

Van arribar en plena pandèmia i han estat un any estudiant a la UVic

El primer que els va xocar va ser el caràcter de la gent, els brasilers són més oberts

Després d'uns mesos aquí s'atreveixen a dir algunes paraules en català

Han aprofitat la seva estada a Catalunya per visitar altres països europeus

Espanya i no sabien res d'Osona, però el doble grau va ser el que les ha portat a passar un any sencer a Vic mentre estudien la carrera de Periodisme. Per Ferreira era una experiència nova i que li feia molta il·lusió, ja que mai havia sortit del Brasil i ho va fer per venir a Vic.

UN ATERRATGE PLE DE DUBTES

Ara bé, els tràmits previs no van ser pas fàcils. "Vam haver d'omplir molts documents, pagar algunes taxes i

la pandèmia ens va complicar encara més el procés", admeten. Havien de demostrar, entre altres coses, que no treballarien aquí o que tindrien la capacitat econòmica de viure al país. Però la pandèmia va deixar en l'aire tot el procés. De fet, Friesen indica que van marxar del Brasil amb molta incertesa: "Teníem un bitllet d'avió que es va cancel·lar i en vam haver de comprar un altre només dos dies abans de venir". Aquell vol, segons afirmen, va ser l'últim que va sortir del país amb estudiants a bord durant uns quants mesos.

Un cop a Vic, l'adaptació tampoc va ser senzilla. La barrera de l'idioma, juntament amb la incertesa per la situació sanitària, va complicar els primers dies de les estudiants a terres osonenques. "No podíem obrir un compte al banc, no teníem connexió a internet i algunes coses eren complicades, encara que en dues setmanes es va poder solucionar tot", comenten. No obstant això, van intentar afrontar els primers dies amb positivisme: "Vam arribar molt contentes perquè hi havia algunes classes presencials -al Brasil encara ara s'estan impartint les classes per via telemàtica- i això ens permetia sortir una mica de casa".

La seva estada a la UVic-UCC va començar amb moltes ganes, encara que la majoria dels seus companys de classe no vivien a la ciutat i això va provocar que se sentissin lluny del grup. Qui sí que els va donar un cop de mà durant els primers mesos va ser el professorat. "Ens ajudaven a sentir-nos part del grup i ens van donar molt suport al principi", apunten. Això va ser una gran ajuda per portar encara

Gabrielly Dering Batista Ferreira, Stephanie Spredemann Friesen i Hellena César Oliveira, aque-

millor la seva adaptació a una vida totalment diferent de la del Brasil. "Ens ha anat molt bé", bromeja Dering. "Allà em llevava a 2/4 de 6 del matí per entrar a classe abans de les 8 i després entrava a treballar", detalla. "Aquí comencem a les 9 del matí i tot és una mica més lent. A més, ho tenim tot molt més a prop", afegeix.

CANVI TOTAL

El xoc cultural va ser el que més els va costar d'assimilar. Dering explica que els brasilers són "persones més obertes" i que això no s'ho van trobar aquí al principi. A més, el fet de no parlar català i castellà també va suposar una barrera per comunicar-se amb la gent del seu voltant durant els primers dies. Tanmateix, les tres estudiants es mostren contentes amb la seguretat amb la qual es van trobar per viure a Vic: "Aquí pots anar amb el telèfon a la mà o tornar caminant pel carrer a les 3 de la matinada

sense estar preocupada en tot moment", assenyala César Oliveira.

Un altre element que va suposar un impacte per elles va ser l'entorn en què es trobaven. Han ensopegat amb una ciutat de tradicions i que "té molta història i és molt antiga", mentre que elles no s'esperaven "una cultura tan forta". Dering destaca l'arquitectura de Vic com una de les coses que més li han agradat de tot el que ha vist. També els agrada poder passejar per la ciutat i la quantitat de negocis que poden trobar-se. "Pots anar caminant a fer totes les coses i no necessites anar a Barcelona. A Vic tens de tot", argumenten.

Pel que a l'idioma, cap d'elles parlava català i castellà amb fluïdesa i els va costar comunicar-se amb la gent. Però ja han après castellà i controlen algunes paraules del català, encara que no es llancen amb una conversa sencera. Aquest fet els ha comportat certes situacions

Est dimarts al campus de la Universitat de Vic

desagradables. “Algunes persones s’han negat a parlar-nos en castellà i això ens ha impactat bastant perquè no sabíem català”, afirmen. Però això tampoc els ha suposat grans problemes més enllà de situacions puntuals.

A més, de tant en tant s’atreixeixen amb el català i diuen algunes paraules que han anat aprenent en aquests mesos. El primer que els van ensenyar va ser a dir “adeu” i “merci”, dues paraules que asseguruen que continuaran utilitzant quan tornin al Brasil. També fan broma amb “és tot sobre això”: “No és una frase sencera, però ens fa gràcia perquè els catalans sempre diuen aquestes paraules”. Fan èmfasi també en el fet que el català té moltes paraules amb la lletra x i això els resulta molt curiós.

L’alegria i les ganes d’aprendre sobre la cultura catalana és present en les tres noies. Fa deu mesos que són a Vic i cada dia desco-

breixen coses noves i gaudeixen amb els petits moments. Una anècdota que tenen és quan l’any passat, just quan començava una classe per la plataforma Zoom, les tres estudiants van demanar a la professora que aturés la classe uns minuts per veure els globus aerostàtics que hi havia al cel.

CONEIXENT CATALUNYA, ESPANYA I EUROPA

Tot i que passen gran part dels seus dies a Vic, també han tingut temps de visitar altres indrets. Els divendres no tenen classe i aprofiten aquest dia, juntament amb el cap de setmana, per apropar-se a llocs propers i visitar-los. Spredemann explica que va visitar el monestir de Montserrat fa pocs dies i va “gaudir molt”. També han tingut temps d’anar a Barcelona, una ciutat que, segons descriuen, els “encanta” per la multitud de cultures i persones que s’hi

poden trobar “passejant pels carrers”. “Tenim Barcelona molt a prop i podem anar-hi sempre que necessitem alguna cosa”, subratlla Spredemann.

No s’han limitat a visitar només Catalunya i també han aprofitat algunes èpoques de vacances per visitar Espanya i alguns països d’Europa. A Madrid, per exemple, César Oliveira es va trobar amb “un país totalment diferent del que he vist a Vic o Barcelona”. En els últims mesos han pogut visitar Portugal, Itàlia i moltes ciutats espanyoles i estan encantades amb tot allò que s’han trobat. Insisteixen en el fet que viatjar per Europa “és molt fàcil” i que la diferència amb el seu país d’origen és molt gran. “El Brasil és molt gran i has de planificar molt bé els viatges. Aquí vas a l’aeroport i en dues hores ets a un altre país”, relleva César Oliveira.

Un aspecte que estan gaudint molt és el de la gastro-

nomia. Reconeixen que no acaben d’acostumar-se al pa amb tomàquet, encara que l’han tastat en diverses ocasions. El plat que els ha robat el cor són les patates braves, una tapa que consumeixen habitualment quan surten a menjar fora. També els agraden molt els calamars i han descobert en la sangria una beguda que desconeixien totalment i que els ha captivat el paladar.

A més a més, han fet lligams amb la gent de la ciutat i alguns companys de classe. Amb l’inici del nou curs, cada cop tenen més classes presencials i, a més, comparteixen aula amb molts més estudiants d’intercanvi que durant el primer quadrimestre. “Som falses Erasmus”, bromejen totes tres fent referència al fet que fan molta vida social amb els estudiants que venen d’altres països. I és que, encara que vinguin del Brasil, s’han anat adaptant a la vida de Vic sense massa problemes.

UN FINS AVIAT

Quan queda poc perquè la seva aventura a la capital osonenca s’acabi, totes tres tenen clar que el comiat que hi haurà a finals del mes de gener serà un fins aviat. Tenen clar que volen tornar a Osona per visitar, aquest cop com a turistes, el lloc on estan vivint durant tot aquest any. També volen portar les seves famílies perquè descobreixin els espais pels quals elles passen cada dia. No obstant això, les brasileres coincideixen en el fet que, malgrat que voldrien tornar a viure a Espanya, preferirien una ciutat més gran com Barcelona per viure-hi.

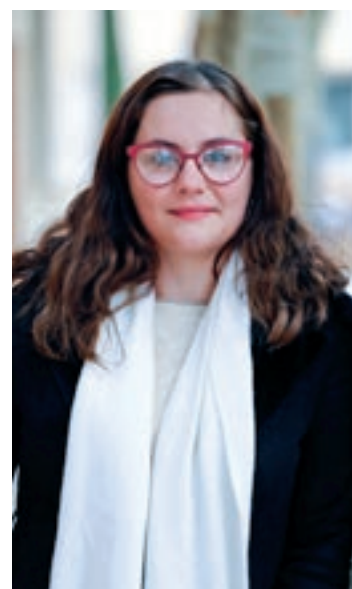
Allò que tenen més clar les tres noies és que aquesta experiència les ha canviat totalment. “Ara som més madures i tenim molta més independència. Hem crescut en tots els aspectes”, relaten amb cara de felicitat. El fet d’haver passat de viure amb les famílies a fer-ho soles, sense entendre l’idioma i havent de cuidar tots els aspectes del dia a dia les ha convertit en altres persones.

Marxaran entre el 29 i el 31 de gener, però deixaran part d’elles a la ciutat de Vic. Volen aprofitar aquests últims mesos per continuar descobrint llocs, persones i moments. La mobilitat internacional entre la UVic-UCC i la PUCP porta cada any diversos estudiants del Brasil fins a Osona i aquesta terra els deixa una empremta al cor. I tal com ha succeït amb elles, en uns mesos tornarà a aterrar a Vic un grup d’estudiants que descobrirà un petit però meravellós indret a Catalunya.

Hellena César Oliveira

“És un somni venir aquí. És tot el que ens imaginàvem”

Gabrielly Dering Batista Ferreira

“M’agrada molt tota l’arquitectura de la ciutat de Vic”

Stephanie Spredemann Frisen

“Vull tornar d’aquí a uns anys per veure com està la ciutat”

Propera parada: el Senegal

La UVic-UCC i l'Ajuntament de Vic participen en un projecte de cooperació a Diatock

Vic

Maria Isern / Agustí Bernad
El dia 1 de juny de 2021, els docents de la Universitat de Vic Raymond Lagonigro i Cinto Torrents, juntament amb el regidor de Cooperació de l'Ajuntament de Vic, Josep Ramon Soldevila, i la tècnica en Cooperació Montse Bosch, van emprendre un viatge que tenia com a destí el poble senegalès de Diatock.

Es va fer en el marc del projecte de cooperació, ideat per l'Ajuntament de Vic, en el qual participen ambdues institucions vigatanes. Inicialment, la casa consistorial de la capital osonenca proporcionava ajuts econòmics per millorar les infraestructures de les escoles del municipi africà, però no va ser fins a l'any 2017 que es va firmar un conveni perquè la Universitat de Vic comencés a ajudar.

El projecte té diverses línies de treball. Una d'elles és la dinamització de les aules d'informàtica que va equipar l'Ajuntament de Vic fa uns quants anys. Per fer-ho possible, l'enginyer informàtic i professor de la Universitat de Vic Raymond Lagonigro va ser un dels membres que va viatjar a Diatock. "Cal que s'introdueixi progressivament la computació en el currículum dels estudiants d'aquella zona", diu el docent.

No obstant això, l'objectiu del viatge no només era aquest. Els quatre membres que hi van viatjar van haver de portar diverses tasques a terme. Per una banda, Torrents i Lagonigro van fer reunions amb la Universitat de Ziguinchor per incloure la UVic-UCC en un projecte de col·laboració entre el centre universitari senegalès i l'Universitat Politècnica de Marche (Ancona) per a l'estudi del problema de la salinització del delta del Casamance.

Els dos docents osonencs es van reunir amb els responsables de diverses ONG que operen a la zona i amb el delegat del Fons Català de Cooperació al Senegal per establir sinergies de col·laboració en possibles nous projectes. I tot això, compaginant-ho amb els diversos seminaris de tecnologies de la informació i la comunicació per millorar les competències dels docents de Diatock.

D'altra banda, els representants de l'Ajuntament de

Imatges de l'estada al Senegal de Raymond Lagonigro i Cinto Torrents en el marc del projecte de cooperació

Vic, Josep Ramon Soldevila i Montse Bosch, van aprofitar l'estada per fer trobades de caràcter més institucional. Una d'elles, amb la Inspecció d'Ensenyament per poder coordinar els projectes que es fan als centres educatius de la zona. A més, es van reunir amb Mamadou Badji, rector de la Universitat de Ziguinchor, per apropar posicions respecte d'un nou projecte en l'àmbit de la recerca acadèmica.

Per completar tota l'agenda, els quatre membres osonencs van necessitar dues setmanes. Durant aquest període, es van allotjar en llars de famílies locals. "Viure amb la gent local et permet entendre molt més com és la vida allà. Vius en un lloc on t'has d'oblidar de les comoditats a les quals estem

acostumats i que donem per suposades, no tens aigua corrent i electricitat només a estones", explica l'enginyer informàtic Raymond Lagonigro.

En aquestes dificultats que comenta Lagonigro a l'hora de conèixer, s'hi pot sumar el factor Covid. Ell mateix afirma que "no va ser senzill aconseguir els permisos necessaris perquè el país estava tancat als estrangers". Però afegeix que "les gestions de l'Ajuntament de Vic amb l'ambaixada del Senegal i l'Ajuntament de Ziguinchor van ser bàsiques per poder-hi anar".

PRÀCTIQUES ACADÈMIQUES A DIATOCK

Després de pràcticament dos anys sense contacte,

aquest viatge va permetre reobrir fronteres i tornar a iniciar les pràctiques internacionals que els estudiants de la Universitat de Vic fan anualment. Són uns quants els alumnes que, any rere any, escullen el Senegal com a destí per portar-les a terme. "Era molt important per nosaltres que les escoles de Diatock sabessin que continuàvem mantenint el projecte de col·laboració tot i gairebé dos anys de pausa en què no han pogut viatjar els estudiants", sentència el professor de la Universitat de Vic.

Lagonigro anima a tots aquells estudiants de carreres com Educació Infantil que facin les pràctiques a la població senegalesa. "L'experiència que t'aporta una estada en un país com el Senegal

és única; a més, les pràctiques estan organitzades de forma que els estudiants en realitzen una part a les escoles de Diatock i una altra en les escoles de Catalunya. Per tant, tenen un valor afegit molt important".

APRENTATGES VITALS

L'enginyer informàtic defineix la seva primera estada a la zona de Casamance com quelcom "molt positiu i enriquidor". A més, afegeix que "ser acollit per les comunitats amb les quals es col·labora et permet entendre molt millor la tasca que es duu a terme". De fet, això últim és una de les coses que més li va agradar a l'osonenc. Però, per altra banda, comenta que la corrupció policial de la zona és molt greu. "T'aturen contínuament en controls a les carreteres per aconseguir suborns", comenta preocupat.

Una altra dificultat amb què es van trobar els quatre membres vigatans que van viatjar a la zona van ser les connexions. "És cert que abans del viatge vaig provar de realitzar algun seminari en línia i era molt complicat. Les comunicacions en aquella zona són molt febles", però el docent afegeix que "durant els dies que vam ser allà, vam poder avançar molt i desenvolupar tasques que no haurien sigut viables de forma telemàtica".

CONTINUÏTAT DEL PROJECTE

S'estima que el projecte continuarà endavant. "Els professors de primària de les escoles de Diatock que van rebre els seminaris han pres consciència de la importància de la informàtica tant en la formació dels estudiants com en la gestió de la mateixa formació", explica l'encarregat d'impartir els seminaris, Raymond Lagonigro. De fet, aquest grup de docents ja ha vingut en altres ocasions a la capital osonenca per continuar la seva formació. Fa quatre anys, per exemple, van visitar diferents escoles de Vic i van treballar en diversos seminaris amb altres docents de la Universitat de Vic.

A hores d'ara, només queda conscienciar la societat sobre la importància d'aquests projectes que tenen com a objectiu ajudar a millorar les condicions de vida dels habitants de països en vies de desenvolupament. Ja que, tal com comenta Lagonigro, no és viable que hi hagi diners per a tots els projectes que es duen a terme, però el reconeixement és vital.

L'empresariat del Ripollès, a la UVic-UCC

Vic Jordi Munell, alcalde de Ripoll, considera la proximitat amb la UVic-UCC com “un luxe que l’empresariat faria bé d’aprofitar”. Així ho va dir dimecres, en la visita que va fer amb una vintena de representants del teixit econòmic de la comarca a diverses instal·lacions universitàries del campus de Vic. El recorregut va començar per la Casa de Convalescència, seu del rectorat i de l’agència Creacció, i va seguir per Can Baumann, amb les instal·lacions de la Facultat de Medicina i del centre de recerca BETA. Finalment, a l’edifici de Miramarges, van veure serveis com la biblioteca i el plató de televisió i se’ls va mostrar com es treballa en el laboratori de simulació d’Infermeria. La visita s’emmarca dins del programa Fem UVic-UCC Territori. El responsable d’aquest programa i alcalde de Manlleu, Àlex Garrido, va expressar la voluntat de crear “una relació per ajudar-nos els uns als altres”. A la fotografia, la delegació ripollesa al campus de Miramarges amb el director general de la FUB, Joan Turró.

UVIC-UCC

Els carnívors de les Guilleries, en llibre

Vic La primera edició dels Premis de Recerca creats per la Càtedra de l’Aigua ha donat el seu fruit: el llibre *La comunitat de carnívors de les Guilleries*, resultat del treball conjunt del tècnic de camp Marc Vilella, el geògraf Xavier Soler i el biòleg Ferran Sayol. El llibre està disponible en format digital i gratuït (catedraaigua.cat) i es va presentar a Sant Hilari Sacalm, on té la seu aquesta càtedra compartida entre la UVic-UCC i la Universitat de Girona (UdG). El treball de camp fet pels autors ha donat algunes novetats, com la presència a l’Espai Natural Guilleries-Savassona del gat fer (*Felis silvestris*), d’especial interès perquè encara falten moltes dades de la seva distribució pel país. També hi ha isards, encara que siguin més propis del Pirineu. L’estudi també es va fer sobre els usos dels hàbitats i els patrons d’activitat dels animals durant el dia, a través de tècniques de fototrampeig. A la fotografia, l’acte de presentació a la Cooperativa de Sant Hilari.

UVIC-UCC

Subscriu-te a

EL 9 NOU

DIGITAL

Per només

65€

l’any o

29€

el trimestre

Promoció vàlida només per a nous subscriptors

el9nou.cat/subscribe | 93 889 49 49

“Tinc clar que la vaig encertar”

Marc Piñol és Alumni de la UVic-UCC i doctorand a la Universitat de Bristol, al Regne Unit

Bristol (Regne Unit)

Eloi Puigferrer

La Universitat de Vic va ser el primer contacte dins del món universitari per al vigatà Marc Piñol, que va estudiar Traducció i Interpretació, però, sense ell saber-ho en el moment que va posar un peu dins de l'aleshores llicenciatura, el seu pas per la UVic-UCC va ser només el primer d'un llarg trajecte que el portaria arreu del món. “La Universitat de Vic per mi va ser una catapulta que m’ha permès arribar on soc ara, tant pel coneixement d’idiomes que em va donar com també pel fet que em va obrir la ment i les portes a altres cultures i maneres de fer”, explica l’exalumne vigatà.

La vida i la seva vocació professional, però, l’han portat molt lluny de Vic i, també, molt lluny de la llicenciatura que es va treure a la UVic-UCC. “Ara treballo directament en el món del turisme, que, tot i que pot semblar que no tingui res a veure amb el que vaig estudiar, està tot

Marc Piñol actualment és doctorand a Bristol, estudis que combina com a professor associat a Buckinghamshire

estretament relacionat”, afirma, ja que “el coneixement d’idiomes que vaig adquirir a la universitat em va obrir les portes d’aquest món, així com també les pràctiques, que em van fer agafar experiència”, diu. El canvi de vocació, però,

va ser totalment voluntari. “Des del primer moment a la carrera ja vaig tenir la sensació que era la meua carrera, i encara tinc clar que la vaig encertar”, explica Piñol.

La catapulta de la UVic-UCC va portar el vigatà cap

a l’Àsia, on va passar quatre anys repartits entre Tailàndia i Cambodja, però fa uns anys va tornar a Europa, i actualment és doctorand a la Universitat de Bristol i professor associat a la Buckinghamshire New University. És pre-

cisament aquest bagatge el que li permet analitzar amb perspectiva els seus anys com a estudiant a Vic, i no dubta a afirmar que “va ser una de les èpoques més importants de la meua vida, i recordo que el punt més fort de la universitat eren, sens dubte, els grups reduïts. En una carrera tan pràctica com la meua, poder treballar en grups de 15 o 20 persones era clau”.

Actualment, Piñol continua vinculat directament amb la seva primera universitat a través del programa Alum-

“La UVic-UCC va ser una catapulta que m’ha permès arribar on soc”

ni, que li permet “seguir en contacte amb professors i companys, així com també col·laborar amb altres professionals de diferents sectors”, com ell mateix explica. I és que, després d’haver recorregut mig món, i moltes més universitats, per ell la UVic-UCC continua tenint un forat al seu cor: “Sempre hi ha molts factors en joc, però amb una proposta educativa com la que té hi tornaria sens dubte”, conclou el doctorand a la Universitat de Bristol.

“Et preparen bé des del principi”

Ivan Álvarez va estudiar Periodisme a la UVic-UCC i ara és reporter a la cadena 8TV

Vic

E.P.

La por d’un futur laboral incert va estar a punt de frenar Ivan Álvarez de cursar la carrera de Periodisme a la UVic-UCC, però la promesa d’una carrera eminentment pràctica i l’aposta per la seva vocació van acabar vencent aquesta por, i, al final, el temps i la feina ben feta li van acabar portant bons resultats. “El millor consell que em van donar va ser que estudiés el que més m’agradés, i vaig escollir Periodisme a la UVic-UCC perquè vaig veure que tenien una proposta que fugia de l’estricta teoria i que realment em podia preparar per al món laboral. Ara, vist amb perspectiva, crec que ha estat així”, explica.

En una professió tan pràctica com és la de periodista, una bona preparació és fonamental, i més encara quan tens clar quina branca professional vols seguir. “Jo sabia que volia treballar a la televisió, i, en aquest sentit, la UVic-UCC em va facilitar

Ivan Álvarez treballa ara com a reporter per al programa ‘Directe! Catalunya’ a la cadena televisiva 8TV

aquest aprenentatge des d’un bon començament”, afirma, “quan parlava amb companys que feien la mateixa carrera a altres universitats em deien que no tocaven una càmera fins a tercer, i jo el primer semestre del primer any de

carrera ja tenia una càmera entre les mans”, diu Álvarez. I aquest fet combinat amb “el tracte personalitzat que et donen tots els professors” van fer que el seu pas per la universitat fos ideal per preparar-se per al futur laboral:

“Estic molt content d’haver estudiat a la UVic-UCC, perquè sento que em van preparar bé des del principi”, diu.

És cert que, en carreres com la de Periodisme, la part escrita i el format en paper encara tenen un pes

molt important, i per a una persona amb les aspiracions d’Álvarez això podia resultar un fre. “Jo volia fer tots els treballs possibles en vídeo i en format audiovisual, i val a dir que els professors i la universitat em van posar totes les facilitats per poder-ho fer”, afirma. Com a totes les carreres, però, Álvarez va tenir alts i baixos, ja que “sempre hi ha assignatures que t’agraden més o menys”, però ara, ja havent tancat aquesta etapa, afirma amb rotunditat que “la carrera va

“La universitat et dona totes les eines per arribar a bon port”

complir perfectament amb les meves expectatives, i tornaria a estudiar aquí sense cap mena de dubte”. I és que quan saps aprofitar totes les possibilitats que t’ofereix la universitat és quan més la gaudeixes, i Álvarez ho va fer i anima que futurs estudiants també ho facin. “La UVic-UCC té unes instal·lacions excel·lents, i hi ha moltes hores que es poden aprofitar. Si realment tens passió per aquest ofici, la universitat et dona totes les eines per arribar a bon port”, conclou.

Els vigilants de l'aigua dolça

El Centre d'Estudis dels Rius Mediterranis de Manlleu compleix cinc anys de vinculació amb la UVic-UCC

L'exposició, un espai que caldrà posar al dia

Vic El CERM compta amb una exposició permanent que es va inaugurar al mateix temps que el centre. “En aquell moment es va pensar com una solució provisional”, recorda el seu director. L'arribada de la crisi de 2008 i la manca de recursos que comportava la van convertir en definitiva. Ara s'està pensant a posar-la al dia, i fer més atractiva d'aquesta manera la visita. El CERM també actua com a museu de ciències naturals, i guarda la seva pròpia col·lecció, a més de conservar la col·lecció històrica del gabinet de ciències naturals del Seminari de Vic, que li va ser cedida l'any 2014. Aquesta inclou des de fòssils fins a herbaris o animals dissecats, que no s'exhibeixen. A la fotografia, Marc Ordeix davant de l'exposició.

ALBERT LLIMÓS

Manlleu

Jordi Vilarrodà

El passat mes de setembre es van complir cinc anys de la integració del Centre d'Estudis dels Rius Mediterranis (CERM) a la UVic-UCC. Des de la segona planta del Museu del Ter de Manlleu, i sota la direcció del biòleg Marc Ordeix, el CERM s'ha consolidat com a referència a Catalunya en l'estudi dels rius i altres ambients aquàtics continentals. És a dir, són els nostres vigilants de l'aigua dolça.

El CERM va prendre forma l'estiu de 2001, coincidint amb la inauguració del Museu del Ter, on se li va reservar tota la segona planta de l'antiga fàbrica de Can Sanglas, a tocar del Ter. El museu ja naixia amb un doble vessant: l'històric i social, relatiu a la industrialització, i el mediambiental, una mirada cap al futur dels rius que durant més d'un segle s'havien contemplat només al servei de les fàbriques. “Al moment de vincular-nos amb la Universitat de Vic ja portàvem 15 anys treballant”, diu Ordeix. Havien establert relació amb empreses i institucions que els confiaven estudis sobre la qualitat de l'aigua, entre elles Aigües Vic i Aigües d'Osona. “Volien saber com eliminar el gust terrós de l'aigua de boca, que apareixia en alguns

Amb doctorands

Manlleu La vinculació amb la UVic-UCC ha fet possible que alguns estudiants de doctorat puguin treballar des del CERM. A la fotografia, una de les dues que actualment hi estan fent recerca, en el petit laboratori de què disposen (n'hi ha un altre de més gran que utilitzen sobretot per a les activitats amb escolars). Marc Ordeix creu que si en alguna cosa cal millorar és en “el finançament de base per poder buscar projectes nous”. El món de la recerca és

competitiu i cal estar atents a les oportunitats. Des de la relació podia anar més enllà”. L'acord amb l'Ajuntament de Manlleu, titular del Museu del Ter, establia que la segona planta de l'equipament passava a ser administrada per la UVic-UCC, que també acollia les quatre persones moments de l'any”, recorda el director del CERM. El seu estudi va servir per determinar que tot venia d'un compost orgànic, la geosmina, sobre la qual podien actuar per eliminar-la. “El tipus d'estudis que fem són com aquests, molt aplicables”. Era inevitable que es trobessin amb el llavors naixent centre BETA (Biodiversitat, Ecologia, Tecnologia Ambiental i Alimentària) de la UVic-UCC, i amb ell van aconseguir fons per a un projecte europeu Horizon sobre seguiment de la qualitat d'aigües de llacs i rius amb el suport de punts de control fixos (*blue boxes*) i de vaixells-robot, en el qual participava una quinzena d'altres centres de recerca europeus. “Ens va semblar que aquesta

competitiu i cal estar atents a les oportunitats. Des de la

UVic-UCC compten amb el suport de l'OTRI.

ALBERT LLIMÓS

Ordeix: “Hem pogut reforçar la nostra recerca i la difusió”

que hi treballaven com a pròpies. D'aquesta manera, Manlleu també aconseguia una relació més estreta amb el projecte universitari, reivindicació històrica dels seus ajuntaments.

“Això ens ha permès refor-

çar la recerca, i també la difusió”. Aquest últim aspecte és fonamental en l'activitat del CERM, per on passen centenars d'estudiants cada curs, procedents de diferents llocs de Catalunya, per iniciar-se en la recerca: agafar mostres del riu, examinar-les i actuar com a científics. “És una feina que ja portàvem a terme en col·laboració amb el Grup de Naturalistes d'Osona i altres entitats, i que es va poder ampliar”.

El present del CERM continua passant per la recerca i la transferència de coneixement. En la primera, ara treballen en estreta col·laboració amb el Grup d'Ecologia Aquàtica de la UVic, del qual forma part Ordeix, i amb la Càtedra de l'Aigua, que la UVic-UCC compar-

teix amb la Universitat de Girona. Amb aquesta estan posant en marxa un projecte sobre l'impacte humà en els gorgs dels rius, una preocupació creixent. Fins i tot col·laboren amb la Facultat d'Educació, a través del grup de Pedagogia de la Ciència, en un projecte encarregat per l'Espai Guillerries-Savassona sobre com es poden explicar millor els seus valors naturals. La transferència de coneixement amb les empreses continua essent un dels puntals del CERM, i aporta aproximadament una tercera part dels seus ingressos. “Volien saber, per exemple, si la seva depuradora deixa bé al riu”. Per convenció o perquè cal complir les normatives. Tenen entre mans alguns projectes molt vinculats al Ter, com el més ambiciós –en què l'Agència Catalana de l'Aigua és un dels socis– i que preveurà accions de restauració de bosc de ribera, d'increment de cabals ecològics o de petites modificacions en el curs del riu que puguin aportar millores mediambientals. Però també treballen lluny de casa: el CERM assessora el projecte Migratoebre, que vol recuperar la presència de peixos migratoris a l'Ebre. Alguns de petits i coneguts com la saboga. Altres de més grans i espectaculars com l'esturió, que ja hi havia estat i va desaparèixer.

Els equips esportius universitaris tornen a l'activitat

Un dels efectes de la recuperació de la presencialitat en el campus de Vic ha estat la represa de l'activitat dels equips esportius, que el curs passat havia quedat pràcticament aturada. La UVic-UCC participa en diversos campionats universitaris de Catalunya. A les fotografies, d'esquerra a dreta i de dalt a baix, l'equip de futbol a 11 femení amb el seu entrenador, l'equip d'handbol, l'equip mixt de rugbi a 15 mixt i l'equip d'handbol, a les diferents instal·lacions de la zona esportiva de Vic i al pavelló del Castell d'en Planes, on entrenen. A més d'aquests, estan actius equips de vòlei masculí, de futbol sala i d'handbol masculins i d'altres diverses modalitats de rugbi. El pols de l'esport es recupera, a poc a poc, i amb les lògiques dificultats de tornar a formar i cohesionar equips.

HOMENETS

Miquel Tuneu

